

Manifest voor Verandering

Een collectieve oproep tot actie

*Dit is een constellatie van dromen, wensen, behoeften en eisen*¹

Prélude

*Dit is een manifest voor iedereen die droomt van een betere wereld.
Iedereen die onrechtvaardigheid wil omzetten in zorg in de culturele sector,
ontkoppeling in solidariteit en stilstand in creativiteit.
Als je de drang voelt om in actie te komen, maar niet weet waar te beginnen,
laat dit jouw uitnodiging zijn.*

Wij dromen van een wereld waarin verhalen, die tot zwijgen zijn gebracht,
worden gehoord en gewaardeerd,

kwetsbaarheden sterktes worden,
en liefde, niet succes, ons leven bepaalt.

We weigeren ons te conformeren aan onrechtvaardigheid.

We weigeren leugens te accepteren.

We zullen herstellen, genezen en verbouwen.

We eisen

stop het geweld, begin met wroeten,

ontbind onderdrukkende systemen,

stel een planet-first benadering centraal: zorg voor alle wezens, verdraag om
te beschermen.

---

¹ A Manifesto written by six Agents of change (AoC) working from four Centers of Change as part of the Cultural Transformation Movement Project

in VIERNULVIJF: Dounia Mahammed and Mira Bryssinck

in Zo - Centro Culture Contemporanee: Elie Laucher and Emanuele Arturo Miceli

in IZOLYATSIA: Ksenia Ulianova

in Brunnenpassage: Farila Neshat

Facilitated by Laura Camacho Salgado

It is a continuation of the artistic statement “*Under construction: thoughts, questions, DEMANDS, internal conflicts, wounds, contradictions, frustrations, worries, concerns and broken, breaking dreams. On the necessity for cultural transformation (in the belly of the beast aka the fortress of Europe)*” (2024). Retrieved from

https://www.teh.net/documents/201/CTMP_Collective_Artistic_Statement_2024.pdf.

Het Manifest

We hadden lief, we hadden een thuis, we zagen, we moesten doorstaan, we waren vreemden, we waren niet hier, we waren hier, we zitten gevangen, we hebben pijn, we zijn transparant, we verdragen het, we proberen, we bouwen, we verkennen, we slikken, we verteren, we hebben een verlangen, we vestigen ons, we ademen langzamer, we zijn aangekomen, we wortelen onszelf.

We zullen
een Wij worden.
We zullen doorgaan tot
onze stemmen een echo vinden, dat zullen ze.
We zullen herstellen, genezen en verbouwen
We zullen niet wanhopen
We zullen vertragen en rennen
We zullen een stap terug doen en springen
We zullen herformuleren, onderhandelen;
wrijving accepteren en navigeren.
We zullen ons niet afsluiten,
ruimte maken voor andere geluiden
Uitnodigen en verwelkomen
Voeden en transformeren,
We zullen groeien
weten dat we het niet weten
leren en afleren
reflecteren en terugkeren.
We zullen erkennen,
blijven toevoegen aan de kennis
We zullen beter zorgen, beter delen
We zullen beter weten, beter zien
We zullen transparant en duidelijk zijn
We zullen zichtbaar zijn met al onze angst
We zullen fluisteren tot we stralen
We zullen onze tijd nemen en geven
We zullen herhalen
We zullen lawaai maken
We zullen doorgaan tot
onze stemmen een echo vinden,
~~totdat~~ ze

We zullen

BIJDAGEN

verzwegen verhalen doen spreken
die hunkeren en vechten
om herinnerd en noodzakelijk bevrijd te worden

LUISTEREN

naar de ongehoorde en onuitgesproken verzoeken.

VIER

verschil en zie de kracht
van wat we kwetsbaarheden noemen.

(OP)BOUWEN

onze praktijk op liefde.
Niet op succes.

VERTRAGEN

om te zorgen voor onze kostbare planeet en haar dieren.

NEE ZEGGEN

tegen patriarchale, (neo-)koloniale, imperialistische, racistische, classicistische, validistisch, ageïstische, seksistische, vetphobische, queerphobische systemen van onderdrukking.

VRAAG

de nog steeds genormaliseerde koloniale, onderdrukkende blik en uitbuitende productiewijzen op intersectionele manieren

ONTKRACHT EN RECONSTRUEER

de buik van het beest aka het fort van Europa.

VERWERP

oorlog en geweld in al zijn vormen, betekenissen en plaatsen.

ZORG

voor collectieve verantwoordelijkheid en boycot, protesteer, spreek aan.

CREËER

bevrijdende ruimtes voor mensen om elkaar te ontmoeten, te denken, te voelen, zich te verenigen en duurzame praktijken van zorgzaamheid aan te moedigen.

BEKRACHTIG

Verbinding, oefenen in diep luisteren en ondersteunen, om verbinding te maken met anderen.

TRANSFORMEER

vorm, geluid en kleur veranderen.

BEVRIJD

onze lichamen, geesten, gevoelens.
Vrij zullen we zijn: onvolmaakt en trots.
Verbeelden, hopen, hoop verbeelden.

BELOOF VRIENDELIJKHEID TE VERSPREIDEN EN STA VOOR LICHT

BEVRIJD

WIJ BEVRIEZEN

BEVRIJD

WIJ ZIJN ALTIJD WIJ

BLIJVEN VERLANGEN, ERBIJ HOREN

BLIJVEN GROEIEN EN STRALEN

BLIJVEN LEVEN EN GEVEN

BLIJVEN DROMEN

BLIJVEN SCHREEUWEN:

Laten we herbouwen, laten we herstellen.

Laten we voeden, laten we delen.

Laten we luisteren, laten we zorgen.

Bevries
neem de tijd
Maak tijd
neem ruimte
maak ruimte
ademen
BEVRIES
Adem
Wees er
Durf
weerstaan
Dring aan
Adem
zie
vrij
VRIJ
adem
zijn
(a)
Wij

**We nodigen je uit om deel uit te maken van de Culturele Transformatie
Beweging.**

**Deel je stem, creëer bevrijdende ruimtes en stimuleer verandering in je
gemeenschap.**

Samen zullen we transformeren!